

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37 Τ.Κ. –151 80
Πόλη : ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : gnk2@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο 210 344 3265
SI

Μαρούσι, 2-3-2026

Αρ. Πρωτ. 24981/ΥΣ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: 1. Υπουργεία
- Εξωτερικών
- Πολιτισμού
2. Βουλευτή κ.
- Δημήτριο Νατσιό
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 2192/7-1-2026»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 18/09-01-2026 έγγραφο του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας: « (...) Στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση, από το 1992, υπάρχει το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (εφεξής: ΚΕΓ). Είναι Ν.Π.Ι.Δ. Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα και εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Εδρεύει στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

Το ΚΕΓ συγκαταλέγεται στους επιστημονικούς ερευνητικούς φορείς της χώρας, ως εντεταλμένο ίδρυμα επιστημονικής περιγραφής και τεκμηρίωσης των τάσεων της ελληνικής γλώσσας στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

Εκτός από τις απαραίτητες για τη λειτουργία του υπηρεσίες (διοικητική και οικονομική υπηρεσία), το ΚΕΓ έχει τέσσερα επιστημονικά τμήματα:

- το Τμήμα Λεξικογραφίας,
- το Τμήμα Γλωσσολογίας,
- το Τμήμα Στήριξης & Προβολής της Ελληνικής Γλώσσας και
- το Τμήμα Γλώσσας & Λογοτεχνίας.

Το ΚΕΓ συμπλήρωσε 34 χρόνια ζωής. Το έργο που έχει προσφέρει όλα αυτά τα χρόνια καθορίστηκε από μία βασική αρχή: Μελέτη και προβολή της ελληνικής σε όλο της το χρονικό εύρος και σε ποικίλες διαστάσεις με τρόπο έγκυρο και αξιόπιστο.

2. ΣΤΟΧΟΙ:

Οι κύριοι στόχοι του ΚΕΓ συνοψίζονται στους εξής :

- Η στήριξη και προώθηση της ελληνικής γλώσσας εντός και εκτός της Ελλάδας.
- Η μέσω αυτής τόνωση της εθνικής ταυτότητας των Ελλήνων της διασποράς.
- Η οργάνωση της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς του εσωτερικού και του εξωτερικού.

- Η ενίσχυση των διδασκόντων την ελληνική γλώσσα στο εσωτερικό και εξωτερικό.
- Η παραγωγή ερευνητικού και διδακτικού υλικού και ό,τι άλλο συντελεί στην προβολή και διάδοση της ελληνικής γλώσσας.

3. Η ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ:

Το ΚΕΓ είναι ο κατ' αποκλειστικότητα επίσημος φορέας του ελληνικού κράτους για την χορήγηση των Κρατικών Πιστοποιητικών Ελληνομάθειας.

Σύμφωνα με τον νόμο, από το 1996 έως σήμερα το ΚΕΓ διενεργεί σε παγκόσμιο επίπεδο Εξετάσεις Πιστοποίησης της Ελληνομάθειας σε επτά 7 επίπεδα.

Αρχικά, οι εξετάσεις ελληνομάθειας διεξάγονταν σε 4 επίπεδα (Α, Β, Γ, Δ). Στον τόμο «Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας: Αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα», που εκδόθηκε από το ΚΕΓ το 1997, περιγράφονται οι γενικοί και ειδικοί στόχοι για την κάθε δεξιότητα, και οι γλωσσικές λειτουργίες τις οποίες οφείλει να κατανοεί και στις οποίες πρέπει να συμμετέχει ο κάθε υποψήφιος. Με τον τρόπο αυτό, το ΚΕΓ καθοδηγεί τους διδάσκοντες, τους συγγραφείς διδακτικών εγχειριδίων, τους οργανωτές γλωσσικών αναλυτικών προγραμμάτων και τους υποψηφίους στις εξετάσεις.

Προκειμένου τα 4 επίπεδα ελληνομάθειας να εναρμονισθούν με τα 6 κοινά επίπεδα αναφοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (A1, A2, B1, B2, C1, C2), το ΚΕΓ εκπόνησε τον τόμο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες: εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση (ελληνική μετάφραση του Common European Framework, 2008). Ακολούθησε το ΠΔ 60/2010 (ΦΕΚ Α' 98), με το οποίο θεσμοθετήθηκαν 2 νέα γλωσσικά επίπεδα: το Α1 (Α1 για παιδιά από 8 έως 12 ετών και Α1 για εφήβους και ενήλικους) και το Γ2. Επίσης, μετονομάστηκαν τα «παλαιά» επίπεδα ως εξής: Α=Α2, Β=Β1, Γ=Β2, Δ=Γ1. Με τη θεσμοθέτηση των επιπέδων Α1 και Γ2 τα επίπεδα του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας αντιστοιχίζονται πλήρως με τα επίπεδα που περιγράφει το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ).

Το ΚΕΓ διενεργεί εξετάσεις πιστοποίησης ελληνομάθειας, μεταξύ άλλων, και για τις ακόλουθες ειδικότερες κατηγορίες:

(α) ατελώς:

1. Για ημεδαπούς και αλλοδαπούς εγκλείστους σε σωφρονιστικά καταστήματα (φυλακές), όπου λειτουργούν Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ). Τα ΣΔΕ στα σωφρονιστικά καταστήματα Διαβατών (Θεσσαλονίκη), Τρικάλων, Γρεβενών και Νιγρίτας (Σέρρες) αποτελούν πιστοποιημένα εξεταστικά κέντρα του ΚΕΓ.

2. Για ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, όπως πρόσφυγες ή μετανάστες που διδάσκονται την ελληνική γλώσσα μέσω Μ.Κ.Ο. (Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες, ActionAid Hellas, International Rescue Committee Hellas), οι οποίες εμπλέκονται δραστήρια στην οργάνωση δωρεάν μαθημάτων ή άτομα που προέρχονται από δομές ανεξάρτησης (ΑΡΣΙΣ, ΚΕΘΕΑ ΙΘΑΚΗ) και κοινωνικής υποστήριξης (Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος, Μονάδα Σχολικής Εκπαίδευσης του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης).

(β) Για την Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδας.

Η Αποστολική Διακονία σε συνεργασία με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία εκπονεί πρόγραμμα διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας και γνωριμίας με τον ελληνορθόδοξο πολιτισμό για στελέχη της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας στη Ρώμη. Οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά από εκπρόσωπο του ΚΕΓ με φυσική παρουσία στη Ρώμη.

Τα 160 εγκεκριμένα εξεταστικά κέντρα του ΚΕΓ (που είναι είτε Πανεπιστημιακές Έδρες Ελληνικών Σπουδών, είτε Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας, είτε Συντονιστικά Γραφεία, είτε αμιγή σχολεία του εξωτερικού, είτε κατά τόπους Ελληνικές Κοινότητες) από τη φύση τους αποτελούν φορείς διδασκαλίας και διάδοσης της ελληνικής γλώσσας στο εξωτερικό, διοργανώνοντας μαθήματα σε όλα τα επίπεδα της ελληνικής γλώσσας.

4. ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ:

Από το 2022 το ΚΕΓ (μέσω του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού) αποτελεί τον λειτουργικό άξονα υλοποίησης μια εμβληματικής διακρατικής συμφωνίας: του Μνημονίου Συναντίληψης στον Τομέα της Ελληνομάθειας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Το Μνημόνιο αυτό αποτελεί «τέκνο» της πανδημίας του κορονοϊού, καθώς η σύλληψη της

αρχικής ιδέας, η επεξεργασία του από τα συναρμόδια Υπουργεία των δυο χωρών με τη συνδρομή του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας και η κατάληξη στην τελική του μορφή πραγματοποιήθηκαν κάτω από αντίξοες -για όλο τον κόσμο- συνθήκες. Σήμερα όμως, η προοπτική του φαντάζει αισιόδοξη και προπάντων δημιουργική και καταλυτική για την διάδοση της ελληνικής γλώσσας στις δύο χώρες, αλλά και διεθνώς.

Στο πλαίσιο του Μνημονίου, υλοποιείται η Σειρά διαδικτυακών διαλέξεων για την ιστορία της ελληνικής γλώσσας και τις ποικιλίες της (γεωγραφικές και κοινωνιογλωσσικές), καθώς και για τη χρήση και τη διδασκαλία ελληνικής γλώσσας ανά τον κόσμο (δέκα κατ' έτος). Προβλέπεται ηλεκτρονική και έντυπη έκδοση των κειμένων των διαλέξεων.

Το ΚΕΓ είναι μέλος-εκπρόσωπος της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εθνικών Ιδρυμάτων για τη Γλώσσα (EFNIL / European Federation of National Institutions for Language). Στο πλαίσιο αυτό συμμετέχει ενεργά σε προγράμματα χαρτογράφησης θεμάτων γλωσσικής πολιτικής όπως τα:

- ELM (European Language Monitor): γλωσσική νομοθεσία και πρακτικές γλωσσικού σχεδιασμού στην Ευρώπη.
- ELIPS (European Languages and their Intelligibility in the Public Sphere / Χρήση των Ευρωπαϊκών Γλωσσών στη Δημόσια Σφαίρα): πρακτικές χρήσης των ευρωπαϊκών γλωσσών ως κατανοητών και συμπεριληπτικών εργαλείων επικοινωνίας (π.χ. χρήση σαφούς και απλής γλώσσας clear - plain language στη δημόσια διοίκηση), με στόχο να ενισχυθεί το ενδιαφέρον για ποιοτικότερη επικοινωνία των αρχών με τους πολίτες.

Το ΚΕΓ συνεργάζεται συστηματικά με την Ακαδημία Αθηνών, με ερευνητικές υποδομές όπως το Clarin-el (Εθνική Υποδομή Γλωσσικών Πόρων & Τεχνολογιών), και κυρίως με την ακαδημαϊκή αλλά και την εκπαιδευτική κοινότητα, η συμβολή των οποίων στη δημιουργία των ψηφιακών μας πόρων ήταν εξαιρετικά παραγωγική, παράδειγμα γόνιμης αξιοποίησης πρακτικών από πάνω προς τα κάτω και από κάτω προς τα πάνω.

Τέλος, μετά την έκδοση της Ιστορίας της ελληνικής γλώσσας, η οποία έχει μεταφραστεί στα αγγλικά από το Cambridge University Press, αυτή τη στιγμή υλοποιούνται στο ΚΕΓ δύο μεγάλης εμβέλειας και πρωτοποριακά έργα που θα αποτελέσουν έργα αναφοράς στο συναφές ακαδημαϊκό πεδίο:

- Συγκριτικό Λεξικό της Αρχαίων Ελληνικών Διαλέκτων/Comparative Dictionary of Ancient Greek Dialects Ένα πρωτοποριακό έργο που έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό στη μελέτη και διδασκαλία της διαλεκτολογίας της αρχαίας ελληνικής, καθώς παρουσιάζει τυποποιημένες σε συγκριτικούς πίνακες τις σχέσεις (ομοιότητες και διαφορές) ανάμεσα στις αρχαίες ελληνικές διαλέκτους, ενώ του λεξικού προτάσσεται συνοπτική γραμματική των διαλέκτων.
- Ιστορική γραμματική της ελληνικής γλώσσας /Historical Grammar of the Greek Language Πρόκειται για έργο υποδομής για τη μελέτη της ιστορικής εξέλιξης της ελληνικής γλώσσας, από τις απαρχές της στην πρωτοελληνική έως τη σημερινή κατάσταση.

Τα δύο έργα υλοποιούνται από διεθνή συντακτική επιτροπή, θα είναι καταρχάς αγγλόφωνα και θα παρέχονται σε ψηφιακή και έντυπη μορφή (σε συνεργασία με διεθνείς εκδοτικούς οίκους).

5.ΤΟ ΚΕΓ ΣΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ / ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ:

Το ΚΕΓ από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του στράφηκε συνειδητά στην εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση και δημιούργησε πληθώρα ηλεκτρονικών περιβαλλόντων και ψηφιακών εργαλείων προς χρήση από την μαθητική, εκπαιδευτική, ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα της χώρας.

"ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ" (WWW.GREEK-LANGUAGE.GR)

Το όνομα του ΚΕΓ συνδέθηκε άρρηκτα με την «ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ» (WWW.GREEK-LANGUAGE.GR): παρέχει αξιόπιστο υλικό με σύγχρονη ψηφιακή παιδαγωγική και παιδευτική υπεραξία και ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης. Πρόκειται για ένα διαδικτυακό ψηφιακό περιβάλλον με πληθώρα εκπαιδευτικού υλικού, όπως ηλεκτρονικά λεξικά, σώματα κειμένων, ανθολογίες, μελέτες, βιβλιογραφίες, κ.ά., ομαδοποιημένου στις εξής κατηγορίες:

- Νεοελληνική Γλώσσα και λογοτεχνία
- Μεσαιωνική ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία

- Αρχαία ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία
- Θεωρία και Ιστορία της ελληνικής γλώσσας

Ναυαρχίδα του ψηφιακού αυτού τοπίου αποτελούν, ασφαλώς, τα Λεξικά, τα οποία καλύπτουν όλες τις περιόδους εξέλιξης της ελληνικής αλλά και ειδικά πεδία χρήσης της:

Ενδεικτικά:

- Το Λεξικό της μεσαιωνικής ελληνικής δημώδους γραμματείας, 1100-1669 του Εμμανουήλ Κριαρά (23 τόμοι μέχρι σήμερα, ενώ αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στα επόμενα 3-4 χρόνια) και η

- Επιτομή του Λεξικού της μεσαιωνικής ελληνικής δημώδους γραμματείας, 1100-1669 του Εμμανουήλ Κριαρά (έχουν ήδη εκδοθεί 3 τόμοι, ενώ ο τέταρτος και τελευταίος ετοιμάζεται αυτή τη στιγμή.)

- Λεξικό της κοινής νέας ελληνικής και το πλέον σύγχρονο έγκυρο λεξικό της νέας ελληνικής, το

- Χρηστικό Λεξικό της Ακαδημίας Αθηνών

Αυτή τη στιγμή εργαζόμαστε για τη δημιουργία ενός πλήρως ανανεωμένου περιβάλλοντος, για τη «Νέα Πύλη» όπως την ονομάζουμε, όπου όλοι αυτοί οι πόροι θα παρέχονται πλήρως διασυνδεδεμένοι, δημιουργώντας ένα λεξικογραφικό σύμπαν της ελληνικής γλώσσας με πολλές δυνατότητες σύνθετης και παράλληλης αναζήτησης από τους χρήστες. Στο πλαίσιο του εμπλουτισμού της λεξικογραφικής ύλης θα πρέπει να αναφέρουμε, μεταξύ άλλων, και την προγραμματιζόμενη μετάφραση της Επιτομής του Λεξικού Κριαρά στα αγγλικά (Concise Dictionary of Medieval Greek Vernacular Language, by Emmanouel Kriaras) σε συνεργασία με τον εκδ. οίκο Brill.

"ΨΗΦΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΤΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ"

(<http://www.greek-language.gr/digitalResources/index.html>)

Πρόκειται για ψηφιακό διαδικτυακό υπερτόπο, που δημιουργήθηκε για λογαριασμό του Ψηφιακού Σχολείου του Υπουργείου Παιδείας και συγκεντρώνει μεγάλη ποικιλία ελεγμένων εκπαιδευτικών (πολυμεσικών) πόρων για τα γλωσσικά μαθήματα και για τον ελληνικό πολιτισμό και λειτουργεί συνδυαστικά με το υλικό στην «ΠΥΛΗ».

Ενδεικτικά, οι «Ψηφίδες» περιλαμβάνουν γλωσσικά εργαλεία-λεξικά, πολυμεσικά διαδραστικά περιβάλλοντα, εγκυκλοπαιδικούς οδηγούς, μελέτες, εκπαιδευτικά σενάρια, οπτικο-ακουστικό υλικό κ.λπ.

" ΕΞΕΡΕΥΝΩ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ "

(<http://www.e-istories.gr>)

Ψηφιακή δράση του ΚΕΓ με σκοπό τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μέσα από μια σειρά ψηφιακών παιχνιδιών, δίδεται μια πρόταση προς τους εκπαιδευτικούς και τα παιδιά ώστε να αναπτύξουν τις αναγνωστικές τους ικανότητες, να μάθουν να βρίσκουν τον δρόμο τους μέσα στο «δάσος των βιβλίων» αναγνωρίζοντας τους ήρωες, τις αποχρώσεις του λόγου, τα μοτίβα, τις εικόνες. Τα «παιχνίδια» για την ανάγνωση είναι οργανωμένα σε δύο ενότητες: α) δραστηριότητες με βάση τους ήρωες των λογοτεχνικών έργων και β) δραστηριότητες με βάση τις λέξεις και τα κείμενα.

"ΘΕΤΙΜΑ: ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ"

(<http://ancdialects.greeklanguage.gr/>)

Ψηφιακό έργο τεκμηρίωσης για την ενίσχυση των προγραμμάτων σπουδών των τμημάτων φιλολογίας των ΑΕΙ. Οι επιμέρους θεματικές ενότητες αφορούν επιστημονικές μελέτες, αρχεία, συνέδρια, βιβλιογραφικές και επιγραφικές βάσεις δεδομένων. Συνιστά ολοκληρωμένο και πρωτότυπο επιστημονικό υλικό, που μπορεί να αξιοποιηθεί εκπαιδευτικά στο πλαίσιο των σπουδών τόσο της τριτοβάθμιας όσο και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

"ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ"

(<http://dialogos.greek-language.gr>)

Το ΚΕΓ έχει δημιουργήσει και συντηρεί τις διαδικτυακές «κοινότητες εκπαιδευτικών», για τη συνεχή επικοινωνία διδασκόντων και ακαδημαϊκών και την ανταλλαγή πόρων και καλών πρακτικών. Η ψηφιακή διαδικτυακή κοινότητα «Διάλογος» (<http://dialogos.greek-language.gr/>) αποτελεί μια σημαντική κοινότητα εκπαιδευτικών που υπηρετούν στη δημόσια εκπαίδευση με σκοπό την αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία των γλωσσικών μαθημάτων.

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (ΨΗΦΙΑΚΟΥ & ΕΝΤΥΠΟΥ)

Το ΚΕΓ έχει εκπονήσει τη σειρά διδακτικών εγχειριδίων "ΚΛΙΚ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ" που αποτελούν καινοτόμα εγχειρίδια για τη διδασκαλία και την εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας. Η σειρά (περιλαμβάνει βιβλία για τα επίπεδα Α1 για παιδιά, Α1 για ενήλικες, Α2, Β1, Β2 και Γ1) είναι πλήρως συμμορφωμένη προς τις προδιαγραφές για τα Επίπεδα Ελληνομάθειας (που ισχύουν επίσημα με νόμο του κράτους από το 2010) και απόλυτα εναρμονισμένη με την κλίμακα που προτείνει για όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (ΚΕΠΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Τα εγχειρίδια αυτά απευθύνονται σε εφήβους και ενηλίκους εντός ή εκτός της Ελλάδας που έχουν στόχο είτε να αναπτύξουν την επικοινωνιακή τους ικανότητα στην ελληνική γλώσσα είτε να συμμετάσχουν στις Εξετάσεις Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας όλων των επιπέδων του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.

Η σειρά "ΚΛΙΚ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ" διατίθεται και σε ηλεκτρονική, διαδραστική μορφή (e-book). Επίσης, το ΚΕΓ έχει εκπονήσει έντυπο υλικό που στοχεύει στην εξοικείωση των υποψηφίων με τη δομή των Εξετάσεων Ελληνομάθειας όλων των επιπέδων και την καλλιέργεια των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την απόκτηση του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι εξειδικευμένες εκδόσεις του ΚΕΓ με παλαιότερα εξεταστικά θέματα όλων των επιπέδων (Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1, Γ2) καθώς και τα Δείγματα Εξεταστικών Θεμάτων των επιπέδων Β2 και Γ1.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ" (εξ αποστάσεως διδασκαλία με ηλεκτρονικά μέσα)

Το ΚΕΓ υλοποιεί με μεγάλη επιτυχία, αδιαλείπτως από το 2007, το Επιμορφωτικό Πρόγραμμα «Διαδρομές στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας», το οποίο έχει αναγνωριστεί ως εξ αποστάσεως πρόγραμμα επιμόρφωσης με Υπουργική Απόφαση .

Το πρόγραμμα (διάρκειας 9 μηνών / 450 ωρών αναγνωρισμένης επιμόρφωσης), οδηγεί:

- στο εξωτερικό: υπό όρους, στην αναγνώριση της διδακτικής επάρκειας για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.
- στο εσωτερικό: στην πιστοποίηση της επαγγελματικής ικανότητας.

6. 2025: ΝΕΑ ΔΡΑΣΗ «ΜΑΘΑΙΝΩ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ

<https://learngreek.greeklanguage.gr/el/>

Ανταποκρινόμενο στην ολοένα αυξανόμενη ζήτηση για μαθήματα νέας ελληνικής, κυρίως εξ αποστάσεως, το ΚΕΓ επεκτείνει τη δράση του στην παροχή μαθημάτων νέας ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας από απόσταση.

Στόχος μας είναι η παροχή ενός προγράμματος διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας που θα αξιοποιεί σύγχρονες αρχές της διδασκαλίας των γλωσσών αφενός και σύγχρονα ψηφιακά περιβάλλοντα αφετέρου.

Τα μαθήματα απευθύνονται σε κάθε ενδιαφερόμενο που θέλει να μάθει νέα ελληνικά, ενώ το πρόγραμμα αναπτύσσεται σε δύο (2) στάδια: ένα περιορισμένο (επίπεδο Α1:Ιανουάριος-Μάιος 2025) και ένα πλήρους ανάπτυξης, σταδιακά για όλα τα επίπεδα ελληνομάθειας (Σεπτέμβριος 2025). Ο πρώτος κύκλος μαθημάτων ξεκίνησε ήδη στις 13 Ιανουαρίου 2025.

Τα μαθήματα στηρίζονται στο Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα για την πιστοποίηση της ελληνομάθειας που έχει εκπονήσει το ΚΕΓ σύμφωνα με το ΚΕΠΑ (2013, 2020). Βασικό διδακτικό υλικό αποτελούν τα εγχειρίδια διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας που έχουν εκπονηθεί από το ΚΕΓ (ΚΛΙΚ στα ελληνικά). Το υλικό αυτό, πλαισιωμένο και από άλλους πολυμεσικούς πόρους, έχει προσαρμοστεί κατάλληλα στην παιδαγωγική πλατφόρμα που χρησιμοποιείται.

Η διδασκαλία συνδυάζει τη σύγχρονη με μορφές ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σε ένα ψηφιακό περιβάλλον που επιτρέπει να αξιοποιείται δυναμικά το μαθησιακό υλικό.

Διαμορφώθηκε ιδιαίτερος ιστότοπος (<https://learngreek.greeklanguage.gr/el/>), στον οποίο περιλαμβάνονται:

- οι αναγκαίες πλατφόρμες για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση [σύστημα LMS-Moodle με ενσωματωμένες πλατφόρμες σύγχρονης (Zoom) και ασύγχρονης (VoiceThread) εκπαίδευσης] καθώς και
- περιβάλλον ενημέρωσης και επικοινωνίας (π.χ. αιτήσεις, εγγραφές, διαρκής ενημέρωση και (για τη β' φάση) τεστ κατάταξης σε επίπεδο, κλπ.).

Κοινό στοιχείο όλων των παραπάνω δράσεων και πόρων αποτελεί η οργανική ψηφιακότητά τους.

Το ΚΕΓ, αντιλαμβανόμενο εξαιρετικά νωρίς (ήδη από το 1999 με τον Κόμβο για την υποστήριξη των διδασκόντων) τη σπουδαιότητα της παροχής πόρων σε ψηφιακή μορφή, προσανατόλισε τις δράσεις του σε αυτή την κατεύθυνση και ετοιμάζεται να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Τα σύνολα γλωσσικών δεδομένων που διαθέτει ελεύθερα στο κοινό το ΚΕΓ αποτελούν αυτή τη στιγμή τους πλέον (συχνότατα και τους μοναδικούς) έγκυρους και αξιόπιστους ψηφιακούς πόρους για την ελληνική γλώσσα.

Η αξιοποίηση και ο εμπλουτισμός τους είναι καίριος για την εκγύμναση συνομιλιακών περιβαλλόντων Τεχνητής Νοημοσύνης και συνακόλουθα για την ενδυνάμωση της ελληνικής στα περιβάλλοντα αυτά. (...)».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 465/14-01-2026 έγγραφο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ): «(...) Το ΙΕΠ, καταστατικά επιφορτισμένο με τη δικαιοδοσία ανανέωσης των Προγραμμάτων Σπουδών (εφεξής ΠΣ), έχει προβεί σε ανανέωση και εμπλουτισμό των ΠΣ υπό το πρίσμα των τελευταίων εξελίξεων στον χώρο της παιδαγωγικής και σε συνάφεια με τα τεκταινόμενα σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες Υπουργικές Αποφάσεις για την έγκριση νέων ΠΣ (<https://www.iep.edu.gr/nea-programmata-spoudon/>): ΦΕΚ 2052/Β'/31-03-2023 (Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία Α', Β', Γ' τάξεων Γυμνασίου), ΦΕΚ 1096/Β'/28-02-2023 (Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία Α', Β', Γ' τάξεων Γενικού Λυκείου), ΦΕΚ 694/Β'/10-02-2023 (Λογοτεχνία Α', Β', Γ' τάξεων Γυμνασίου), ΦΕΚ 2953/Β'/04-05-2023 (Λογοτεχνία Α', Β', Γ' τάξεων Λυκείου), ΦΕΚ 684/Β'/09-02-2023 (Νεοελληνική Γλώσσα στο Δημοτικό Σχολείο), ΦΕΚ 685/Β'/09-02-2023 (Νεοελληνική Γλώσσα Α', Β', Γ' τάξεων Γυμνασίου), ΦΕΚ 1948/Β'/24-03-2023 (Νεοελληνική Γλώσσα Α', Β', Γ' τάξεων Γενικού Λυκείου).

Ειδικότερα, όσον αφορά στα γνωστικά αντικείμενα της γλωσσικής διδασκαλίας, στην περίπτωση της διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γλώσσας επισημαίνεται ότι:

α) Στα νέα ΠΣ της Νεοελληνικής γλώσσας Γυμνασίου και Λυκείου είναι προφανής η πρόθεση αναβάθμισης και ενίσχυσης της γλωσσικής διδασκαλίας. Ενδεικτικά, στο ΠΣ της Νεοελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο (ΦΕΚ Β' 685/09-02-2023) αναφέρεται πως «Η γνώση της νέας ελληνικής γλώσσας ως επίσημου οργάνου επικοινωνίας και ως μέσου κειμενικού σχεδιασμού (δημιουργίας κειμένων) και ανταλλαγής μηνυμάτων σε ποικίλα επικοινωνιακά πλαίσια συνιστά αναγκαίο “όχημα” πρόσβασης σε όλες τις πτυχές της πολύπλοκης αντικειμενικής και υποκειμενικής πραγματικότητας και μέσο επαγγελματικής και κοινωνικής εξέλιξης». Γι' αυτό και «ο κύριος σκοπός της γλωσσικής διδασκαλίας στο Γυμνάσιο είναι η μετάβαση των μαθητών/τριών από τις βασικές επικοινωνιακές δεξιότητες στη γλωσσική επάρκεια στην πρότυπη γλώσσα, με στόχο την αξιοποίησή της σε ακαδημαϊκό γνωσιακό επίπεδο (εμπλοκή τους σε διαδικασίες πρόσληψης κειμενικών ειδών, τα οποία συνδέονται με την κοινωνική ανέλιξη των μαθητών/τριών, καθώς και παραγωγής κειμένων αντίστοιχου επιπέδου)».

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το νέο ΠΣ της Νεοελληνικής Γλώσσας στο Λύκειο (ΦΕΚ Β' 1948/24-03-2023), «η διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας αποβλέπει στον βαθμιαίο μετασχηματισμό της γλωσσικής διαίσθησης σε συνειδητοποίηση του συστήματος της ελληνικής γλώσσας και, ειδικότερα, των λεξικογραμματικών επιλογών και των κειμενικών σχημάτων που προσφέρονται στους ομιλητές και τις ομιλήτριές της για τη δημιουργία νοημάτων σε ποικίλα επικοινωνιακά πλαίσια». Για τον λόγο αυτό «το νέο Πρόγραμμα Σπουδών ενσωματώνει τρεις βασικές διαστάσεις της γλωσσικής διδασκαλίας, καθώς εμπεριέχει το δομικό πλαίσιο της γλωσσικής διδασκαλίας, που συνδέεται με τη γλωσσική μάθηση, το λειτουργικό πλαίσιο, που συνδέεται με τη γλωσσική χρήση, το πλαίσιο των κειμενικών ειδών και το πλαίσιο των δραστηριοτήτων, που συνδέονται με τη γλωσσική κατάκτηση».

β) Σημειώνεται, ακόμα, ότι στο πλαίσιο των νέων ΠΣ επισημαίνεται η σπουδαιότητα της μελέτης της γλώσσας σε κάθε γνωστικό αντικείμενο, λόγω της σημασίας που αυτή έχει στη διαμόρφωση του επιστημονικού λόγου (η γλώσσα ως βασική διάσταση του μαθηματικού, του επιστημονικού εγγραμματισμού, κ.λπ.). Σε κάθε γνωστικό αντικείμενο υπάρχει μια γλωσσική

συνισταμένη, που σχετίζεται με την ορολογία κάθε επιστήμης, τις γλωσσικές πράξεις που επιτελούνται μέσω αυτής, καθώς και την προφορική και γραπτή έκφραση η οποία επιτρέπει τόσο την κατανόηση όσο και την παραγωγή λόγου σε κάθε γνωστικό αντικείμενο ή ευρύτερο επιστημονικό πεδίο.

Όσον αφορά στο γνωστικό αντικείμενο της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, στο νέο ΠΣ του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου (ΦΕΚ Β' 2052/31-03-2023) αναφέρεται πως «το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας αφορά τη γνωριμία από τους/τις μαθητές/τριες του Γυμνασίου γραπτών αρχαιοελληνικών κειμένων, ποικίλων γραμματειακών ειδών, τα οποία μελετώνται σε μορφή και περιεχόμενο. Τα αρχαιοελληνικά κείμενα, σε πρωτότυπο και σε μετάφραση-νεοελληνική απόδοση, αποτελούν "όχημα" συνάντησης του αρχαίου με τον σύγχρονο κόσμο και διαχρονικής θεώρησης της σκέψης και δράσης των Ελλήνων, του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής γλώσσας σε μία ενιαία, ολιστική θεώρηση. Περαιτέρω επιδίωξη της μελέτης τους είναι, στην εποχή μας, η καλλιέργεια συμπεριφορών, στρατηγικών σκέψης, δεξιοτήτων και συναισθημάτων στους μαθητές και στις μαθήτριες, ως μελλοντικούς ενεργούς πολίτες της Ελλάδας και του κόσμου. Προκειμένου να υπηρετηθούν οι σκοποί, οι στόχοι και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας περιλαμβάνει τα εξής:

I. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα:

Α' Γυμνασίου, Ανθολόγιο κειμένων

Β' Γυμνασίου, Ανθολόγιο κειμένων

Γ' Γυμνασίου, Πλουτάρχου Παράλληλοι Βίοι: Αλέξανδρος.

II. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση:

Α' Γυμνασίου, Ομήρου Οδύσσεια,

Β' Γυμνασίου, Ομήρου Ιλιάδα και

Γ' Γυμνασίου, Ευριπίδη Άλκηστις ή Τρωάδες».

Στο νέο ΠΣ του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γενικού Λυκείου (ΦΕΚ Β' 1096/28-02-2023) καθορίζεται ότι «Αντικείμενο μελέτης της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας (ΑΕΓΓ) στο Λύκειο είναι η γλώσσα, η γραμματεία και εν γένει ο πολιτισμός του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Η ΑΕΓΓ μελετά τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό μέσα από μια πολυδιάστατη, σφαιρική και κριτική διαδικασία ερμηνείας των σωζόμενων γραπτών πηγών στο πλαίσιο ενός ανοιχτού και γόνιμου διαλόγου με την ελληνική αρχαιότητα. Ως εκ τούτου, με τη διδασκαλία της ΑΕΓΓ επιδιώκεται η σταδιακή εξοικείωση των μαθητών/τριών με τον αρχαίο ελληνικό λόγο και τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. [...] Στο μάθημα της ΑΕΓΓ μελετώνται κατεξοχήν (αλλά όχι αποκλειστικά) κείμενα γραμμένα στην αττική διάλεκτο, προερχόμενα από την κλασική εποχή. Η γλωσσική μορφή και το νοηματικό περιεχόμενο των αρχαίων ελληνικών κειμένων συνιστούν τις δύο κεντρικές κατευθύνσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας». Επιπλέον, στο ίδιο ΠΣ επισημαίνεται: «Με δεδομένο ότι πρωτεύων στόχος του μαθήματος είναι να διαμορφωθούν πολίτες με δημοκρατική συνείδηση, ενσυναίσθηση και συναίσθηση ευθύνης για την επίλυση οικουμενικών προκλήσεων στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία του 21ου αιώνα, επιλέχθηκαν αντιπροσωπευτικά γραμματειακά είδη της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, στα οποία αποτυπώνεται, όπως προαναφέρθηκε, ο ανθρωποκεντρικός και κοινωνιοκεντρικός χαρακτήρας του πολιτισμού της ελληνικής αρχαιότητας. Η επιλογή, λοιπόν, των κειμενικών ειδών έγινε με βασικό στόχο να εμβαθύνουν οι μαθητές/τριες του Λυκείου στην αρχαιοελληνική ιστοριογραφία, ρητορεία και τραγωδία, καθώς και να γνωρίσουν μέσα από τα κείμενα την αρχαία ελληνική φιλοσοφία. Επιπροσθέτως, η ευρύτερη επαφή των μαθητών/τριών και με άλλα είδη της αρχαίας ελληνικής γραμματείας θα επιτευχθεί και μέσα από την προσέγγιση ανθολογημένων αποσπασμάτων διάφορων συγγραφέων στο πλαίσιο στοχευμένης και διαβαθμισμένης γλωσσικής διδασκαλίας».

Συγχρόνως, για την εξασφάλιση επαρκώς καταρτισμένου συναφούς εκπαιδευτικού προσωπικού, το ΙΕΠ έχει ήδη ολοκληρώσει τη στοχευμένη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πάνω στα νέα ΠΣ (35000 εκπαιδευτικοί) στο πλαίσιο της Πράξης «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Προγράμματα Σπουδών και το Εκπαιδευτικό Υλικό Πρωτοβάθμιας και

Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης». Η αρχιτεκτονική των ΠΣ διασφαλίζει συνεκτικούς δεσμούς εντός και μεταξύ των γνωστικών αντικειμένων αλλά και μεταξύ γνωστικών πεδίων, δημιουργώντας λειτουργικές μεταβάσεις από τάξη σε τάξη και από βαθμίδα σε βαθμίδα. Οι αρχές της διασύνδεσης των γνωστικών αντικειμένων και της διεπιστημονικής προσέγγισης συμβάλλουν σ' αυτή την επιδίωξη. Τα νέα ΠΣ ενθαρρύνουν τους/τις μαθητές/τριες να διερευνήσουν θέματα, όπως η αειφορία, η πολιτειότητα, και οι προκλήσεις που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της ραγδαίας ανάπτυξης των νέων τεχνολογιών αλλά και των αέναων μεταβολών του κοινωνικού περιβάλλοντος. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν μπορεί να αγνοηθεί η σημασία των διαχρονικών αξιών που υποδεικνύει η κατανόηση της παράδοσης, η αισθητική απόλαυση, η ανάδειξη της ελληνικής γλώσσας και η μύηση στον ελληνικό πολιτισμό. Όλες οι παραπάνω αρχές και προσανατολισμοί στα νέα ΠΣ προσαρμόζονται κατάλληλα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών/τριών κάθε ηλικίας αλλά και τον τρόπο που οργανώνεται η μαθησιακή εμπειρία από το νηπιαγωγείο έως και το λύκειο στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα. Επισημαίνουμε, δε, ότι η συγγραφή των νέων ΠΣ συνδυάζεται με μια σειρά από άλλες δράσεις που στοχεύουν στην ποιοτική αναβάθμιση της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως:

α) η υιοθέτηση ενός ευέλικτου και υποστηρικτικού Συστήματος Διαρκούς Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών με κέντρο την ενδοσχολική επιμόρφωση, β) η συγγραφή νέων σχολικών εγχειριδίων και συμπληρωματικού εκπαιδευτικού υλικού, γ) η εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στα νηπιαγωγεία, δημοτικά και γυμνάσια της χώρας σε τέσσερις κύκλους δεξιοτήτων (κύκλος δεξιοτήτων μάθησης, κύκλος δεξιοτήτων ζωής, κύκλος δεξιοτήτων της τεχνολογίας και της επιστήμης, κύκλος δεξιοτήτων του νου), δ) οι δράσεις ενίσχυσης της ψηφιακής ετοιμότητας των εκπαιδευτικών.

Προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της γλωσσικής διδασκαλίας κινείται και η εισαγωγή της ανάγνωσης ολόκληρου λογοτεχνικού έργου σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. με την υπ' αριθμ. πρωτ. 103895/ΓΔ4/29-08-2025 απόφαση, η οποία τροποποίησε την υπ' αριθμ. πρωτ. 142611/ΓΔ4/28-11-2024 απόφαση, με τίτλο «Έγκριση προμήθειας, εκτύπωσης και διάθεσης ολόκληρων λογοτεχνικών βιβλίων στο πλαίσιο του μαθήματος της Γλώσσας και της Λογοτεχνίας για τους/τις μαθητές/τριες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αντιστοίχως, για το σχολικό έτος 2024-2025» και προκειμένου να ενισχύσει τη φιλαναγνωσία, αποφάσισε την εκτύπωση και διάθεση ολόκληρων λογοτεχνικών βιβλίων στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας για τους/τις μαθητές/τριες όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων. Πρόκειται για είκοσι ένα βιβλία ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας που διατίθενται σε έντυπη μορφή σε μαθητές και μαθήτριες από την προσχολική βαθμίδα μέχρι και το Λύκειο. Η καλλιέργεια της αγάπης για το βιβλίο, η συστηματική άσκηση των αναγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών και η γνωριμία τους με τον τρόπο γραφής διακεκριμένων Ελλήνων λογοτεχνών μπορούν να συμβάλλουν, μεταξύ άλλων, και στη βελτίωση του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα.

Επιπρόσθετα, το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., με το άρθρο 104 του ν. 4823/2021 (ΦΕΚ Α' 136/03-08-2021) θέσπισε τη διεξαγωγή σε εθνικό επίπεδο εξετάσεων διαγνωστικού χαρακτήρα για τους μαθητές/τριες της ΣΤ' Τάξης των Δημοτικών Σχολείων και τους μαθητές/τριες της Γ' Τάξης των Γυμνασίων σε θέματα ευρύτερων/γενικών γνώσεων των γνωστικών αντικειμένων της Νεοελληνικής Γλώσσας και των Μαθηματικών. Σκοπός των ως άνω εξετάσεων είναι η εξαγωγή πορισμάτων, σχετικά με την πορεία υλοποίησης των ΠΣ και τον βαθμό επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε εθνικό επίπεδο, περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Προκειμένου να επιτευχθεί η ανίχνευση της υλοποίησης των στόχων της διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γλώσσας, η εξέταση διερευνά την επίδοση των μαθητών/τριών σε τέσσερις άξονες, την κατανόηση και τη δομή κειμένου, τα γραμματοσυντακτικά φαινόμενα και το λεξιλόγιο με ασκήσεις κλειστού και ανοικτού τύπου. Η στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων των εθνικών διαγνωστικών εξετάσεων στη Νεοελληνική Γλώσσα Δημοτικού και Γυμνασίου αναμένεται να καταδείξει ενδιαφέροντα ευρήματα αναφορικά με τις γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών και μαθητριών, παρέχοντας κατευθύνσεις για στοχευμένες παρεμβάσεις με απώτερο στόχο τη βελτίωση των γλωσσικών δεξιοτήτων τους.

Με βάση όλα τα παραπάνω, καθίσταται σαφές ότι το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. θέτει ως κύριο προσανατολισμό στην εκπαιδευτική πολιτική τη συστηματική και εις βάθος μελέτη της ελληνικής γλώσσας, με απώτερο σκοπό την ανάδειξη της οικουμενικότητας και της διαχρονικότητάς της.

Τέλος, ειδικά για το ερώτημα 5 και την εξοικείωση των μαθητών/τριών από μικρή ηλικία με τον πλούτο, τη δομή και τη διαχρονική συνέχεια της ελληνικής γλώσσας, επισημαίνεται ότι: Στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΦΕΚ 303/Β'/13-03-2003) αναφέρεται πως κατά τον σχεδιασμό για τη διδασκαλία του μαθήματος της Ελληνικής Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο λήφθηκε υπόψη «τόσο η συγχρονική όσο και η διαχρονική διάσταση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτή θεωρείται στοιχείο εθνικής ταυτότητας, φορέας μακραίωνης πολιτισμικής παράδοσης και γραμματολογίας, δίαυλος επικοινωνίας στην ευρωπαϊκή και στην παγκόσμια κοινότητα».

Ακολούθως, στο ΠΣ (ΦΕΚ 684/Β'/09-02-2023) για το Δημοτικό Σχολείο αναφέρεται πως το «γλωσσικό μάθημα αποσκοπεί ... στη βαθιά γνώση της ελληνικής γλώσσας ως γλωσσικού συστήματος και ως φορέα σύγχρονων εννοιών και διαχρονικών αξιών». Παράλληλα, δίνονται θέματα προς επεξεργασία, προκειμένου να αναδειχτεί «η ελληνική γλώσσα μέσα από τις φάσεις της ιστορίας της και του πολιτισμού της», και προτείνονται παραδείγματα υλοποίησης που να

περιλαμβάνουν την «αναζήτηση κειμένων-δειγμάτων λόγου σε σχέση με την τέχνη, τα πρόσωπα και τα σημαντικά τους έργα, τη ζωή και τις συνήθειες των ανθρώπων, όπως αποτυπώνονται μέσω της γλώσσας». Επιπροσθέτως, στα Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα της Ε' τάξης αναφέρεται ότι οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση «να συνδέουν την ετυμολογία της λέξης με την ορθογράφησή της δημιουργώντας οικογένειες λέξεων με την ίδια ρίζα [και] να αναζητούν τη ρίζα και το πώς δημιουργήθηκαν (από ρίζες αρχαίων ελληνικών ή λατινικών λέξεων)».

Επιπλέον, επισημαίνεται πως στο εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου οι περισσότερες ώρες αφιερώνονται αναλογικά στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος. Συγκεκριμένα: Α'-Β' τάξεις 9 ώρες, Γ'-Δ' τάξεις 8 ώρες και Ε'-ΣΤ' τάξεις 7 ώρες.

Συμπερασματικά, η διδακτική αυτή προσέγγιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της λεξιλογικής επάρκειας των μαθητών/τριών και της κατανόησης της ιστορικής συνέχειας της ελληνικής γλώσσας, χωρίς τη διδασκαλία γραμματικών ή συντακτικών φαινομένων της αρχαίας ελληνικής. Η ετυμολογική αναφορά λειτουργεί υποστηρικτικά στη διδασκαλία του λεξιλογίου και της κατανόησης κειμένου, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη μεταγλωσσικής επίγνωσης και στην ικανότητα των μαθητών/τριών να ερμηνεύουν άγνωστες λέξεις βάσει μορφολογικών και σημασιολογικών ενδείξεων. Με τον τρόπο αυτόν, η αρχαία ελληνική προσεγγίζεται ως πηγή νοήματος και πολιτισμικής αναφοράς, ενισχύοντας έτσι τη γλωσσική επίγνωση και τη συνειδητή χρήση της νέας ελληνικής γλώσσας».

Περαιτέρω, κατά το μέρος που αφορά στον εορτασμό των Τριών Ιεραρχών σας ενημερώνουμε ότι ισχύει η διάταξη της παρ. 4Α του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. 102791/ΓΔ4/10-09-2024 (Β' 5130) υπουργικής απόφασης σύμφωνα με την οποία «...Την 30η Ιανουαρίου, ημέρα εορτής των Τριών Ιεραρχών πραγματοποιούνται εορταστικές εκδηλώσεις η διάρκεια των οποίων ορίζεται με σχετική εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. και κατά τα λοιπά τηρείται απαρεγκλίτως το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων. Σε περίπτωση που η 30ή Ιανουαρίου είναι Σάββατο ή Κυριακή, οι εορταστικές εκδηλώσεις λαμβάνουν χώρα την προηγούμενη Παρασκευή».

Επισημαίνεται, ακόμη, το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και ειδικότερα η Διεύθυνση Παιδείας Ομογενών, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, Ευρωπαϊκών και Μειονοτικών Σχολείων (ΔΙ.Π.Ο.Δ.Ε.Ε.Μ.Σ.), στο πλαίσιο της παρεχόμενης ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό και σύμφωνα με τον ν. 4415/2016, όπως ισχύει (ΦΕΚ 159 Α'/6-9-2016), με κάθε δυνατό τρόπο, στηρίζει, καθοδηγεί, εποπτεύει, -μέσα στην πολυειδία και την περιπλοκότητα έκφρασης της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στο εξωτερικό-, κάθε μορφή οργάνωσης της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης ανά την υφήλιο, που σκοπεί στην καλλιέργεια και προώθηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού σε πολίτες της ελληνικής διασποράς και του κόσμου.

Όργανα συντονισμού, διοίκησης και εποπτείας των εκπαιδευτικών μονάδων και του εκπαιδευτικού προσωπικού της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης, σύμφωνα με την προαναφερόμενη νομοθεσία είναι οι Συντονιστές Εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 3 του προαναφερόμενου νόμου:

«Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση παρέχεται από:

«α) Σχολικές μονάδες σε τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα:

αα) με ελληνόγλωσσο πρόγραμμα, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων,

αβ) με δίγλωσσο πρόγραμμα, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων,

αγ) ξένων χωρών, με δίγλωσσο πρόγραμμα ή αυξημένη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας,

αδ) άλλων σχολικών μονάδων, με ελληνόγλωσσο πρόγραμμα.

β) Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (Τ.Ε.Γ.): αα) ενταγμένα σε εκπαιδευτικές μονάδες άλλων χωρών, ββ) μη ενταγμένα σε τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα γγ) ενταγμένα σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής τα οποία προσφέρουν εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

γ) Ελληνικά τμήματα των Ευρωπαϊκών Σχολείων και των σχολείων διεθνών οργανισμών που ακολουθούν τους κανονισμούς λειτουργίας των σχολείων αυτών.

δ) Τμήματα Ελληνικών Σπουδών ή άλλες μορφές οργάνωσης ελληνικών σπουδών, καθώς και θεολογικές σχολές ή μονάδες θεολογικής εκπαίδευσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ξένων χωρών».

Όσον αφορά τους φορείς ίδρυσης και λειτουργίας των ανωτέρω, παραθέτουμε: τις ελληνικές διπλωματικές ή προξενικές αρχές, τις ορθόδοξες εκκλησίες, τις εκπαιδευτικές ή άλλες αρχές των άλλων χωρών, τις ελληνικές κοινότητες, τα ελληνικά ιδρύματα, συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, πολιτιστικούς ή μορφωτικούς συλλόγους, εταιρείες σωματεία και άλλα νομικά ή και φυσικά πρόσωπα.

Επισημαίνεται ότι στο εξωτερικό αυτή τη στιγμή λειτουργούν 57 αμιγή ελληνικά σχολεία με 3.328 μαθητές. Επίσης, λειτουργούν 222 αναγνωρισμένα από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού Τ.Ε.Γ., εκ των οποίων 135 ενισχύονται με αποσπασμένους εκπαιδευτικούς. Οι φοιτώντες στα Τ.Ε.Γ. μπορούν να λάβουν μέρος στις εξετάσεις για την πιστοποίηση της ελληνομάθειας που διοργανώνει το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά επίπεδα γλωσσομάθειας. Στις εξετάσεις του Μαΐου 2025 έλαβαν μέρος 11.290 μαθητές.

Επισημαίνεται, ακόμη, ότι στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4415/2016, όπως ισχύει, ορίζεται ότι:

«1. Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ενισχύει τις μονάδες ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό. Η ενίσχυση γίνεται με:

α) (αα) τη διάθεση εκπαιδευτικών από την Ελλάδα με απόσπαση στο εξωτερικό, (ββ) την πρόσληψη ομογενών ή αλλογενών ως ωρομισθίων συμβασιούχων,

β) την επιχορήγηση των εκπαιδευτικών μονάδων,

γ) τη διάθεση βιβλίων και εκπαιδευτικού υλικού σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή

δ) την επιμόρφωση και μετεκπαίδευση Ελλήνων εκπαιδευτικών για διάθεση στο εξωτερικό, καθώς και ομογενών και άλλων εκπαιδευτικών,

ε) τη σύνταξη αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών, προσαρμοσμένων στις συνθήκες των άλλων χωρών,

στ) τη χορήγηση βραβείων και επαίνων σε μαθητές και φοιτητές, που αριστεύουν στην ελληνική γλώσσα στο εξωτερικό, καθώς και σε ομογενείς και αλλογενείς, που επιδεικνύουν δραστηριότητα στη διάδοση και διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας.»

Η οργανωμένη παρέμβαση-ενίσχυση της Ελληνικής Πολιτείας, όσον αφορά τις εκπαιδευτικές μονάδες ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης πραγματοποιείται στοχευμένα με την απόσπαση εκπαιδευτικών από την Ελλάδα, καλύπτοντας τις εκπαιδευτικές ανάγκες 40.000 περίπου μαθητών. Κατά το έτος 2025-2026 υπηρετούν στο εξωτερικό 757 εκπαιδευτικοί, εκ των οποίων οι 543 είναι με το ειδικό επιμίσθιο του εξωτερικού και οι 214 χωρίς επιμίσθιο. Επίσης, υπηρετούν 45 ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί (επιτόπιο προσωπικό). Για το σχολικό έτος 2025-2026 οι Υπουργικές Αποφάσεις αποσπάσεων εκδόθηκαν νωρίτερα από κάθε άλλη φορά,

κατά την διάρκεια των τελευταίων 10 ετών.

Όπως προκύπτει από τις εγγραφές (Δεκέμβριος 2025) στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) της Δι.Π.Ο.Δ.Ε.Ε.Μ.Σ. (περιλαμβάνονται οι περιοχές που καλύπτονται με Συντονιστικά Γραφεία Εκπαίδευσης) οι καταγεγραμμένες μονάδες ελληνόγλωσσας εκπαίδευσης

ανέρχονται στις 930, το δε πλήθος των εγγεγραμμένων μαθητών περί τους 40.680.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ενισχύει με δωρεάν διδακτικό υλικό κάθε μορφή ελληνόγλωσσας εκπαίδευσης στο εξωτερικό. Κατά το τρέχον σχολικό έτος έχουν ήδη αποσταλεί 145.805 αντίτυπα βιβλίων.

Όσον αφορά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, προσφέρονται επιμορφωτικά σεμινάρια από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.). Ειδικότερα, για το σχολικό έτος 2025-2026 προσφέρονται τα επιμορφωτικά σεμινάρια «Ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο εξωτερικό (εξ αποστάσεως)» και «Διοίκηση μονάδων ελληνόγλωσσας εκπαίδευσης στο εξωτερικό (εξ αποστάσεως)».

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4415/2016, το έργο των Συντονιστών Εκπαίδευσης στον Συμβουλευτικό- επιστημονικό τομέα περιλαμβάνει την αρμοδιότητα για τη «(...) ββ) Διοργάνωση σε κάθε σχολικό έτος ενδοσχολικών σεμιναρίων επιμόρφωσης δια ζώσης ή και με μεθόδους ψηφιακής διδασκαλίας από απόσταση για τους εκπαιδευτικούς της περιοχής ευθύνης τους σε συνεργασία με τους προϊσταμένους παιδαγωγικής καθοδήγησης της ημεδαπής. (...)». Στο πλαίσιο αυτό επιμορφώσεις διεξάγονται κατ' έτος από σειρά Συντονιστικών Γραφείων.

Τέλος, στο πλαίσιο του συνταγματικά κατοχυρωμένου αυτοδιοίκητου των Πανεπιστημίων, η ανάληψη πρωτοβουλιών για δράσεις και ενέργειες σχετικές με τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω Ερώτηση ανήκει στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Στα ανωτέρω ιδρύματα λειτουργούν Τμήματα και Προγράμματα ελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας τα οποία μπορούν και συμβάλλουν ουσιαστικά στις αναφερόμενες στην Ερώτηση πρωτοβουλίες είτε μέσω των οικείων Προγραμμάτων Σπουδών είτε μέσω συνεργασιών με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα στο εξωτερικό. Ενδεικτικά αναφέρονται τα Τμήματα Ελληνικής Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, του Πανεπιστημίου Πατρών, Ιωαννίνων, Κρήτης, Πελοποννήσου κλπ, τα οποία, εστιάζουν στη διαχρονική μελέτη της ελληνικής γλώσσας και γραμματείας, τόσο στις προπτυχιακές σπουδές όσο και στις σπουδές , β' και γ' κύκλου, με βασικό στόχο την ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού και των αρχών του, την αξιοποίησή αυτού και την διάχυσή του προς όλο τον κόσμο.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Ν. Παπαϊωάννου
3. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα